

İKİNCİ DÜNYA SAVAŞI SIRASINDA ABD'DE YAŞAYAN JAPON ASILLILARIN ENTERNE EDİLMESİ - 11.06.2014

Ömer ZEYTİNOĞLU

Blog No: 17
11.06.2014

Ömer ZEYTİNOĞLU

E. Büyükelçi

Giriş

İkinci Dünya Savaşı sırasında 1942 yılından başlamak üzere, ABDnin batısında Pasifik sahillerinde yaşayan yaklaşık 120.000 Japon asıllı kişi, ülkenin değişik bölgelerinde kurulan kamplarda enterne edilmiştir (yargı kararı olmadan gözaltında tutulma veya hapsedilme). Enterne edilen kişilerin büyük çoğunluğu aynı zamanda ABD vatandaşıydı.

Bu uygulamaya gerekçe olarak Japonyanın ABDnin batı sahilleri üzerindeki tehdidi gösterilmiştir. 7 Aralık 1941de Pearl Harbor baskını gerçekleşmiştir. Baskının ertesi günü ABD Japonyaya savaş ilan etmiştir. 11 Aralık 1941de ise Almanya ABDye savaş ilan etmiştir. Öte yanda, aynı tarihlerde Japonya, Malezya, Hong Kong ve Filipinlere saldırmıştır. Aralık ayı sonuna kadar olan dönemde Japonyanın güney doğu Asya bölgesindeki askeri faaliyetleri hızla gelişmiş, Japon silahlı kuvvetleri iki İngiliz savaş gemisini batırmış, Taylandı işgal etmiş Guam Adasını ele geçirmiş, Wake Adasını almış, Hong Konga asker çıkarmıştır.

Bu gelişmeler karşısında ABD Makamlarının Japon tehdidini çok yoğun bir şekilde hissettikleri, Pasifik sahili bölgesinde yaşayan Japon kökenlilerin ilerde meydana gelebilecek olası saldırılar esnasında Japon askeri kuvvetleriyle işbirliği yaparak ülkeye ihanet edebileceği endişesine kapıldıkları, bu doğrultuda Japon asıllılara karşı önlemler

alma ihtiyacını hissettiği anlaşılmaktadır.

Verilen resmi rakamlara göre 120.000 civarında olduğu görülen Japon asıllıların ve Japon asıllı Amerikan vatandaşlarının tamama yakın bölümü Pasifik sahili bölgesinde yaşamaktaydı. Bunların üçte ikisi ABD doğumluydu.

Enterne Uygulamasına İlişkin Yasal Düzenlemeler

Tehdit değerlendirmesi konusunda askeri makamlar tarafından hazırlanan Nihai Rapor, Japonların Batı Yakasından Tahliye Edilmesi (Final Report, Japanese Evacuation from the West Coast) doğrultusunda Başkan Franklin Roosevelt 19 Şubat 1942 tarihinde 9066 sayılı Talimatı (Executive Order 9066) imzalamıştır.

Talimatın gerekçesi, Savaşın başarıyla yönetilmesi, ulusal savunma araçlarına, tesislerine ve gereçlerine yönelik casusluk ve sabotaj girişimlerine karşı mümkün olan her türlü koruma önleminin alınması olarak belirtilmiştir.

Talimat, Nihai Raporda yer alan hususlar üzerine bina edilmiştir.

Enterne uygulamasının yürütülmesi için görevlendirilen General DeWitt tarafından hazırlanan raporda: mensup oldukları ırk nedeniyle Japon asıllılara güvenilemeyeceği, esas itibariyle, zaman darlığı nedeniyle ABDye sadakatle bağlı ABD vatandaşı Japon asıllılar ile bağlı olmayanlar arasında bir seçim yapılamayacağı, alınacak önlemlerin tüm Japon kökenlileri kapsayacağı belirtilmiştir.

Talimat, enterne edilecek kişilerle ilgili olarak hangi bölgeler halkının nasıl, ne zaman, ne şekilde ve nerelerde enterne edileceği konularında askeri makamlara çok geniş yetkiler vermekte olup, alınacak önlemler askerlerin takdirine bırakılmıştır. Bu yetkiye dayanarak askeri makamlar enterne uygulaması konusunda gerekli düzenlemeleri yapmıştır. Bu bağlamda bir Savaş Dönemi Sevk ve İskan Başkanlığı (War Relocation Authority) kurulmuştur.

ABD Kongresi 9066 sayılı talimatı 21 Mart 1942 tarihinde bir yasa ile onaylamıştır.

Bu gelişmeleri izleyen dönemde askeri makamlar, Japon asıllıların temel hak ve özgürlüklerini kısıtlayan enterne edilme uygulamalarının ayrıntılarıyla ilgili bir dizi emir yayınlamıştır. Bu emirler doğrultusunda 1942 yılı Mayıs ayından itibaren Japon asıllılar kamplara yerleştirilmeye başlanmıştır.

Enterne uygulamasıyla ilgili emirlere aykırı hareket etmeleri sebebiyle bazı Japon asıllı Amerikalılar yargılanmış ve cezaya çarptırılmıştır. Davalar son temyiz mercii olarak ABD Yüksek Mahkemesine gelmiştir. Yüksek Mahkemede bu konuda verdiği kararlar geçerliliğini korumakta ve bugün de tartışma konusu olmaktadır. Bu davalardan öne çıkan Hirabayashi ve Korematsu Davaları hakkında bilgilere aşağıdaki bölümlerde yer verilmiştir.

Hirabayashi Davası

Japon asıllı bir Amerikan vatandaşı olan Gordon Hirabayashi 21 Mart 1942 tarihli yasa uyarınca konulmuş sokağa çıkma yasağını ihlal ettiği için mahkûm edilmiştir. Askeri bölgeler ile ilgili kısıtlamalara ilişkin emirleri bildiği halde ihlal edeceklerin karşı karşıya kalacakları yaptırımlar yasada aşağıdaki ifadelerle belirtilmiştir:

☀ her kim olursa olsun, Başkan, Savaş Bakanı, yetkili askeri komutan tarafından verilmiş talimatlarla belirlenmiş askeri bölgeye girer, çıkar veya orada kalır veya bu gibi yerlerde yapılmaması gereken her hangi bir davranışta bulunur, bu gibi bölgelerin tabi olduğu kısıtlamalara, Savaş Bakanı veya askeri komutanın talimatlarına aykırı hareket eder, bu gibi kısıtlamaların mevcudiyetini ve vüsatını bilir veya bilmesi gerektiği anlaşılırsa ve bu hareketinin mevcut kuralların ihlali anlamına geldiği bilmesi halinde, bu kurallara aykırı hareket etmekten suçlu bulunur ve 5000 doları geçmeyecek şekilde para cezasına veya bir yılı aşmayacak şekilde hapis cezasına çarptırılır denilmiştir.

Davada Hirabayashi, 21 Mart 1942 tarihli yasa ile onaylanan 9066 sayılı Talimatla askerlere yapılan yetki devrinin Anayasaya aykırı olduğuna işaretle Japonyaya sadakat yemini etmediğini, yasanın ve buna bağlı olarak çıkarılan emirlerin Kongrenin ve askeri otoritelerin savaş haliyle ilgili yetkilerini aşan bir nitelikte olduğunu belirtmiştir.

Yüksek Mahkeme önce söz konusu yasanın ve buna bağlı olarak çıkarılan emirlerin Kongrenin, askeri makamların ve Başkanın yetkilerini aşıp aşmadığı hususunu incelemiştir. Yüksek Mahkeme, Anayasanın I. ve III. maddeleri uyarınca yetki aşılmasının bulunmadığını belirtmiş, Başkan ve Kongrenin savaş şırasında yetkilerini durumun gösterdiği değişiklikler ve savaş koşullarını dikkate alarak kullanma yetkisine sahip olduğu kararına varmıştır. Yüksek Mahkemenin kararına göre, yasama ve yürütme organları tehdidin niteliği ve derecesini tespit etmekte ve buna verilecek karşılıkta kullanılacak araçları seçmekte takdir yetkisine sahiptir.

Yüksek Mahkemenin bu çerçevede incelediği diğer husus, sokağa çıkma yasağının münhasıran Japon asıllılara uygulanmasının ırka dayalı ayırımcılığı yasaklayan anayasa hükümlerine aykırı olup olmadığıdır.

Yüksek Mahkeme mütalaasında konunun arz ettiği önem göz önüne alındığında, sokağa çıkma yasağına ilişkin emri, Japon saldırılarının tehdidi altında bulunan bir bölgede casusluk ve sabotaj faaliyetlerini önlemek amacıyla Hükümetin yetkisini kullanmak olarak tavsif etmiştir.

Yüksek Mahkeme askeri otoriteler tarafından çıkarılan sokağa çıkma yasağı ve buna bağlı uygulamaların Yasama organı tarafından verilen yetki devrine aykırı olmadığı sonucuna varmıştır.

Korematsu Davası

Amerikan vatandaşı olan Japon asıllı Fred Korematsu, askeri makamlar tarafından

yayınlanan 34 sayılı emre aykırı hareket ettiği, askeri bölge olarak belirlenen mevkideki evini terk etmediği için mahkûm edilmiştir.

Yüksek Mahkeme konuyu, belirli bir ırka mensup vatandaşların temel hak ve özgürlüklerinin Hükümet tarafından kısıtlanmasına ilişkin Talimat ve emirlerin Anayasaya uygunluğu açısından incelemiştir. Yüksek Mahkeme ikamet ettikleri yerlerden çıkarılacak (exclusion) kişilerin bu iş için kurulan bürolara başvurma yükümlülüğü ve bunların Savaş Dönemi Sevk ve İskan Başkanlığı tarafından kamplarda tutulması (enterne edilmesi) hususlarını bu incelemenin dışında tutmuştur. Yüksek Mahkeme ilk baştan beri, belirli bir ırka mensup vatandaşların temel hak ve özgürlüklerinin kısıtlanmasının, başka bir ifadeyle etnik sınıflandırmanın, üzerinde dikkatle ve ciddiyetle durulması gerektiği görüşünde olmuştur. Bu gibi durumlarda, mutat uygulama, bu kısıtlamaların en katı tetkike (most rigid scrutiny) tabi tutulmasıdır. Bundan kasıt kısıtlama kararını alan Hükümetin bunun sebeplerini, somut delillere dayanarak ispat etmesidir. Burada önemli nokta, kısıtlamaların mevcudiyetini iddia eden tarafın değil, kısıtlama önlemlerini alan resmi makamların bunların haklılığını ispat etmesidir.

Ancak, Yüksek Mahkeme bu yola gitmemiş, ivedi toplumsal gereksinme kriterini uygulamış, ülke güvenliğinin tehlikeye maruz kaldığı hallerde ivedi toplumsal gereksinmenin mevcudiyeti etnik sınıflandırmaya dayanan temel hak ve özgürlüklerin geçici bir dönem için kısıtlanmasının anayasal mevzuata uygunluğunu saptamıştır.

Bu dava da Yüksek Mahkeme Hirabayashi davasında olduğu gibi, askeri önlemlerin Kongrenin ve Başkanın yetkilerin içinde olup olmadığını ele almıştır. Yüksek Mahkeme Hırabayashi davasında verdiği karar doğrultusunda enterne edilmenin de Kongrenin ve Başkanın yetkileri içinde yer aldığını, enterne edilmenin getirdiği kişisel özgürlük kısıtlamalarının sokağa çıkma yasağından kaynaklanan kişisel özgürlük kısıtlamalarından daha ağır sonuçları olduğunu, her iki uygulamanın da casusluk ve sabotaj faaliyetlerini önlemeyi hedeflediğini, ancak bu anlamda sokağa çıkma yasağının etkin koruma sağlamadığını, bu nedenle enterne uygulamasının başlatılmasına ilişkin askeri makamların kararını yerinde bulmuştur.

Hirabayashi kararı, Korematsu kararından önceki bir tarihte alınmıştır. Bu açıdan bakıldığında Yüksek Mahkeme Hirabayashi kararına atıfta bulunmakta, bir bakıma bunları teyit etmektedir.

Aralarında ülkeye sadakatle bağlı olmayanları bulunduğu noktasından hareketle Kongrenin ve Başkanın Japon asıllıların toplumun diğer kesimlerinden tecrit edilmesi kararına vardığına işaret eden Yüksek Mahkeme, sadakatle bağlı olanlar ve olmayanlar ayrımı yapılmaksızın, sokağa çıkma yasağında olduğu gibi, Japon asıllıların ikamet ettikleri bölgelerden çıkarılarak (exclusion) enterne edilmelerinin uygun olduğunu belirtmiştir. Korematsunun ABDye sadakatle bağlı olup olmadığı hususu araştırma konusu yapılmamıştır.

Yüksek Mahkeme casusluk ve sabotaj olaylarına karışmaya eğilimli şüphelilerin tespit edilmesine yönelik neden hiçbir çalışma yapılmadığı konusuna girmemiştir.

Yüksek Mahkemenin mütalaasında aşağıda belirtilen hususlara da yer verilmiştir.

Söz konusu kısıtlamaların mutlaka anayasal mevzuata aykırı olduğu söylenemez. İvedi toplumsal gereksinmeler bazı hallerde bu gibi kısıtlamaların mevcudiyetine cevaz verebilir, ırkçı yaklaşımların bu noktada bir etkisi yoktur.

Alınan tedbirlerin geniş bir vatandaş topluluğuna zor yaşam koşulları yüklediği açıktır. Zor yaşam koşulları savaşın bir sonucudur. Savaş zor koşulların topluca yaşandığı bir olgudur. Tüm vatandaşlar üniformalı olanlar ve olmayanlar az veya çok savaşın etkisi altında kalır. Burada bir vatandaşın ülkeye sadakatle bağlılığı dikkate alınmadan sırf ırksal kökeninden dolayı bir toplama kampında hapsedilmesinden bahsedildiği ifade edilmektedir. Bir masum vatandaşın bir toplama kampında hapsedilmesi kadar basit bir durum değildir. Burada ikamet edilen yerden çıkarılma (exclusion) uygulaması söz konusudur. Ülkenin karşı karşıya bulunduğu savaş durumu göz önüne almadan ırk nedeniyle uğranılan zarardan bahsedilmesi yanıltıcı olur. Korematsunun maruz kaldığı uygulama ona karşı düşmanca yaklaşımdan veya mensup olduğu ırk nedeniyle değil Japonya ile savaşa girilmiş olmasından ileri gelmektedir. Askeri makamlar Batı sahillerine bir Japon saldırısı olması olasılığı karşısında gerekli önlemleri almak zorunluluğunu hissetmiştir. Bunun sonucu olarak tüm Japon kökenlilerin geçici olarak Batı sahillerinden uzaklaştırılması kararlaştırılmıştır. Kongre bu konuda tüm yetkiyi askeri otoriteler vermiştir. Harekete geçmenin aciliyeti ve tehlikenin yakınlığını dikkate alan bu otoriteler, durumun gerektirdiği önlemlere başvurmuştur. Kendimizi askeri otoritelerin yerine koyarak alınan önlemlerin gereksiz olduğunu söylemek mümkün görünmemektedir.

Korematsu Kararını İzleyen Gelişmeler

Korematsu kararı alındığı tarihten (18 Aralık 1944) itibaren eleştiri konusu olmuştur.

Yüksek Mahkeme kararında, anayasal mevzuat açısından tartışmalı görülse bile, savaş halinden kaynaklanan olağanüstü koşullar ve ulusal savunma gereksinmeleri nedeniyle Japon asıllı kişiler ve Japon asıllı ABD vatandaşlarının tabi tutulduğu enterne uygulamalarını doğrulamıştır. Yüksek Mahkeme, Korematsunun ülkeye sadakatle bağlı olup olmadığı ve belirli bir etnik grubun temel hak ve özgürlüklerinin kısıtlanmasının meşru olup olmadığı üzerinde durmamıştır. İncelemelerini bu kısıtlamaların anayasal mevzuata uygun olup olmadığıyla sınırlandırmıştır.

Ülkeyi casusluk ve sabotaj faaliyetlerine karşı koruma endişesi Japon asıllıların ve Japon asıllı ABD vatandaşlarının temel hak ve özgürlüklerinin önüne geçmiştir. Hükümetin aşırı uygulamalarına karşı, vatandaşları korumayı amaçlayan Beşinci Değişiklik olarak adlandırılan Anayasa değişikliklerinin sağladığı haklar gözardı edilmiştir.

Korematsu kararı yöneltilen eleştiriler, esas itibariyle, Yüksek Mahkemenin sokağa çıkma yasağına ilişkin Hırabayashi kararıyla mukayese edildiğinde Korematsu kararının, enterne uygulaması nedeniyle, özgürlükleri daha da kısıtlayıcı bir hale getirmesi karşısında Yüksek Mahkemenin inandırıcı sebepler göstermemesi üzerinde yoğunlaşmıştır.

Korematsu kararı 6 lehte 3 aleyhte oyla kabul edilmiştir. Aleyhte oy kullanan yargıçlar oy açıklamalarında salt mensup olduğu etnik grup nedeniyle, hakkında herhangi bir yargı kararı bulunmadan Japon asıllıları enterne edilmelerini etnik ayrımcılık olarak niteleyen ifadeler kullanmışlardır.

Yüksek Mahkeme üyesi yargıç Tom C. Clark bu konuda şu düşünceleri açıklamıştır:

Gerçek odur ki, bu hazin gelişmelerin de gösterdiği gibi anayasa ve yasalar kendi kendilerine yeterli değildir. Kimsenin yargıç önüne çıkarılma hakkının askıya alınamayacağı, kimsenin Beşinci Değişiklik uyarınca hayatından, özgürlüğünden veya mülkiyet hakkından mahrum bırakılamayacağına ilişkin ABD Anayasasının açık hükümlerine rağmen, bu güvenceler askeri sebeplerle 9066 sayılı Talimat tarafından ihlal edilmiştir.

Korematsu kararı hâlihazırda geçerliliğini korumaktadır. Buna rağmen, pek çok hukukçu yöneltilen eleştiriler, resmi makamların enterne uygulamalarının yanlış olduğuna ilişkin beyanları nedeniyle kararın iptal edildiğinin varsayılabileceğini ileri sürmektedir.

Korematsu kararının kötü bir hukuki muhakeme örneği olarak hukuk literatürüne geçtiği yaygın bir kanıdır.

İkinci Dünya Savaşından sonraki dönemde çok sayıda hukuk profesörü ve yargıç enterne uygulamasıyla ilgili kararların iptal edilmesi için çağrıda bulunmuştur. Bunların arasında en dikkat çekeni Yale Hukuk Okulu Duayeni Profesör Eugene Rostowun, Korematsu kararından hemen sonra 1945 Ocak ayında yayınladığı The Japanese American Case A disaster (Japon Amerikalı Davası Bir felaket) isimli makale olmuştur. Rostow makalesinde şunları ifade etmiştir:

Yüksek Mahkemenin kararlarında, etnik farklılıkları ayırımcılığın kriteri olarak alması eşitlik ilkesinin açık bir ihlalidir. İptal edilmedikleri sürece yıkıcı ve beklenmedik uygulamaları teşvik edebilirler. Amerikanın siyasi hayatının işleyişi açısından bu kararlar olumsuz ve tepkisel nitelikleriyle dikkati çekmektedir. Yüksek Mahkeme savaş koşullarında Hükümetin uygulamalarını zaafa uğratmaktan kaçınmıştır. Ancak bu durum askeri otoriteler üzerinde toplumun denetimini zayıflatmıştır. Yüksek Mahkemenin bu şekilde bireylerin enterne edilmesine kabul etmesi askerlere tanınan takdir yetkisinin demokratik bir toplumda olması gereken sınırların çok ötesine taşımıştır. Yüksek Mahkemenin tarihinde, hamaset yüklü gergin günlerin kışkırtıcı ortamında aldığı kararları sonradan düzeltme cihetine gittiğine ilişkin örnekler vardır. Japon Amerikalıların enterne edilmesi uygulamasının da kefaretini ödemek Yüksek Mahkeme için de, toplum için de çok iyi olacaktır. İptal edilmedikleri sürece, bu kararlar önceden görülemeyen tahripkâr sosyal ve siyasi sonuçlar doğurabilir.

1984 yılında Korematsu, ortaya çıkan yeni delillerin ışığında kendisine açık bir haksızlık yapıldığının ileri sürerek hakkında verilmiş mahkûmiyet kararın düzeltilmesi için yargıya başvurmuştur. Ulusal arşivlerde yapılan araştırmalarda ulaşılan deliller sonucu, askeri makamların bazı delileri kararttıkları, Yüksek Mahkemeye tahrif edilmiş bilgiler sundukları, Japon asıllıları gerçeklere aykırı bir şekilde casusluk ve sabotaj faaliyetlerine karışmış gibi gösterdikleri anlaşılmıştır. Bunun üzerine yerel mahkemeler Korematsu hakkında verilen kararı tashih etmiştir. Yerel Mahkeme ve Bölge İstinaf Mahkemeleri sonradan ortaya çıkan yeni delillerin, davaların görüldüğü sırada bilinmiş olması halinde, Yüksek Mahkemenin kararlarının da buna göre değişik olacağı sonucuna varmıştır. Ancak Yüksek Mahkeme tarafından verilen karar geçerliliğini bugün de korumaktadır. Çünkü yerel mahkemelerin Yüksek Mahkemenin kararları üzerinde bir etkisi yoktur.

Korematsu Kararı Halen Geçerlidir

Korematsu kararı Yüksek Mahkeme tarihinde alınan en kötü beş karar arasında sayılmaktadır.

Korematsu kararı hukukçuların belirttiği görüşler ve resmi makamların açık beyanlarında görüldüğü gibi her kesim tarafından eleştirilmiş, kararın yanlışlığı vurgulanmıştır. Yüksek Yargıç Antonin Scalia bu kararı, Yüksek Mahkemenin 1857 yılında aldığı ve siyahilerin yurttaş değil mülkiyete dayanan varlık olduğuna ilişkin kararı ile eşdeğerde tuttuğunu belirtmiştir.

Yöneltilen bütün eleştirilere rağmen, Yüksek Mahkemenin Korematsu kararını neden geriye almadığı, başka bir ifadeyle bir düzeltmeye gitmediği üzerinde düşünülmesi gereken bir konu olarak ortaya çıkmaktadır.

Bir görüşe göre, Yüksek Mahkeme aldığı bir kararı iptal edebilmek için sözü edilen karar hangi koşullar altında alındı ise buna benzer koşulların mevcut olduğu bir davanın önüne gelmesini beklemektedir. Mahkeme canlı, somut çelişkiler üzerinde karar vermektedir. Bu durum Yüksek Mahkemenin işleyiş biçimiyle ilgili bir husus olduğu anlaşılmaktadır.

Bir başka görüşe göre ise, Yüksek Mahkemenin tek taraflı bir açıklama yaparak kararı düzeltmesi hukuki yaratıcılıktan yoksun olmasından ileri gelmektedir.

Yüksek Mahkemenin bazı hallerde aldığı kararları sonradan düzeltme cihetine gittiği olmuştur. Buna rağmen Yüksek Mahkeme bugüne kadar Korematsu kararının geriye alınması ve düzeltilmesiyle ilgili olarak somut bir adım atmamış olup karar hukuki açıdan hâlihazırda geçerliliğini korumaktadır.

Bugüne kadar Korematsu kararı sadece eleştirilmiş, lehine herhangi bir argüman ileri sürülmemiştir. Kaldı ki yerel mahkeme de Korematsuyu aklamış, suçsuzluğunu teslim etmiştir. Bu koşullar karşısında Yüksek Mahkemenin de bu konuda aldığı kararı düzeltmesinin, geriye almasının doğal bir gelişme olacağı görülmektedir. Yüksek Mahkemenin konumu gereği bu yola gidebilmek için uygun bir konjonktür beklediği düşünülmektedir.

Korematsu Kararıyla İlgili Son Gelişmeler

Son olarak, Korematsu kararının Yüksek Mahkeme tarafından düzeltilmesi açısından bir fırsat doğduğu gözlemlenmektedir. Hâlihazırda Hedges-Obama adını alan bir dava Yüksek Mahkemede görülmektedir. Aralarında yazar Chris Hedges ve Profesör Noam Chomskynin bulunduğu savaş karşıtı bir grup gazeteci ve yazar, 2012 bütçe kanunu çerçevesinde Milli Savunma Yetki Yasanda Başkana verilen yetkilerin iptali için Mahkemeye başvurmuştur. Yasa ABDye ve Koalisyon ortaklarına düşmanca bir yaklaşım içinde olduğu görülen El Kaide, Taliban ve bunlara işbirliği yapan yan örgütlerin mensuplarını veya bu örgütü belirgin şekilde destekleyenleri, yargı kararı olmaksızın, tutuklamak üzere Başkanı yetkili kılmaktadır. Başkana terörist olmakla suçlananları süresiz olarak tutuklamak konusunda verilen yetkiye ilişkin dava sürecinde Chris Hedges bu çerçevede geçerliliğini hala koruyan Korematsu kararının da düzeltilmesini gündeme getirmiştir.

Bu doğrultuda bir grup tanınmış hukukçu ve avukat, Yüksek Mahkeme nezdinde Federal Hükümeti temsil eden Genel Savcı (Solicitor General) Donald B.Verrilli Jr.a bir yazıyla başvurarak bu talebi desteklemiş, bu fırsattan Korematsu kararının düzeltilmesi için yararlanılmasını istemiş, esasen önceki Genel Savcı Neal Kumar Katyalın 2011 yılında bir Yanlışın İtirafı-Confession of Error belgesi yayımladığına dikkat çekmiştir.

Söz konusu belgede Genel Savcı Katyal, Korematsu davasının görüldüğü sırada, 1944 yılında, Genel Savcı makamını işgal eden Genel Savcı Fahynin Yüksek Mahkemeye gerçek durumu yansıtmayan yanlış bilgiler verdiğini belirtmiş, bu nedenle Makemenin bitmeyen tartışmalara sebebiyet veren kararı aldığını dile getirmiştir. Katyalın Yanlışın İtirafı belgesi resmen Yüksek Mahkemeye sunulmamış Adalet Bakanlığı belgeleri arasında yayımlanmıştır.

Öte yandan, Hedges-Obama davasıyla ilgili olarak, davaya taraf olan Obama Yönetimi, Yüksek Mahkemeye gönderdiği cevabında (Şubat 2014) Korematsu kararına hiç değinmemiş olması Yönetimin Korematsu kararının Yüksek Mahkeme tarafından düzeltilmesini istemediği şeklinde algılanmış ve şaşırtıcı bulunmuştur. Bu durumda Korematsu kararının tüm sakıncalarına ve yönetilen eleştirilere rağmen bir süre daha gündemde kalacağı değerlendirmesi yapılmaktadır.

Korematsu kararına alındığı yıl itiraz eden üç Yüksek Yargıçtan birisi olan Robert H. Jackson muhalefet şerhinde Yüksek Mahkeme etnik ayrımcılığı ve vatandaşların yaşadıkları yerlerden sökülüp atılmasına meşruiyet kazandırmıştır. Bu durum acil ihtiyaç gerekçesiyle inandırıcı sebepler ileri sürebilen herhangi bir otoritenin eline dolu bir silah

vermek gibidir demiştir.

Temel hak ve özgürlüklerin kısıtlanması açısından emsal teşkil edebileceği endişesinden hareketle Yale Üniversitesinde hukuk profesörü Bruce Ackerman 2004 yılında yazdığı bir kitapta Tekrar bir terörist saldırıya maruz kalırsak nasıl davranacağız? sorusunu ortaya atmış, daha açık bir ifadeyle Bir gün Arap Amerikalılar toplama kamplarına konulursa Yüksek Mahkemenin cevabı ne olacaktır. Savaş zamanındaki gibi Korematsu emsalini bu defa da terörle savaşa teşmil etmeyeceğimizden emin olabilir miyiz? demiştir.

Görüldüğü gibi, Korematsu kararı bugün de Amerikan kamuoyunu meşgul etmeye devam etmektedir.

Yanlışlığın Kabul Edilmesi ve Tazminat Ödenmesi

1960lı yılların başında sivil haklar hareketinden esinlenen genç nesil Japon asıllı Amerikalılar, Redress Movement adını alan ve ebeveynlerinin enterne edilmiş olması sebebiyle Federal Hükümetin resmen özür dilemesini ve tazminat ödemesini sağlamak amacıyla, belgelenmiş mal ve mülk kayıplarından ziyade, enterne uygulamasının yasalara aykırılığını kabul ettirmek üzere bir girişim başlatmıştır.

Bu girişim ilk başarısını 1976 yılında Başkan Gerald Fordun yaptığı açıklamayla elde etmiştir. Ford açıklamasında enterne edilme olayının bir daha tekrarlanmaması gereken yanlış bir uygulama ve ulusal bir hata olduğunu belirtmiştir.

1980 yılında Kongre enterne uygulamasının incelenmesi için bir komisyon kurmuştur (Commission on Wartime Relocation and Internment). Bu komisyon çalışmaları sonunda Kişisel Haklar İnkâr Edilmiştir (Personal Justice Denied) adını alan ve Şubat 1983te açıklanan raporunda Komisyon enterne uygulamasının gerçek askeri gereksinmelerden ziyade temelinde ırk ayrımı bulunan yanlış bir işlem olduğunun altını çizmiş, enterne edilmiş Japon asıllı Amerikalıların her birine 20.000 dolar tazminat ödenmesini önermiştir.

1988 yılında Başkan Ronald Reaganın imzaladığı Temel Haklar Kanunu (Civil Liberties Act) ile enterne edilen Japon asıllı Amerikalılar tazminat almaya hak kazanmıştır. Hayatta olan her ilgiyle 20.000 ödenmesi kararlaştırılmıştır.

27 Eylül 1992 tarihinde Temel Haklar Kanununa yapılan değişiklilere ilişkin yasayı imzalayan Başkan George H.W. Bush, öte yandan, daha önce Pearl Harbor saldırısının 50. Yıldönümü olan 7 Aralık 1991 tarihinde resmi bir özür beyanında bulunmuştu. Bushun beyanında şu ifadeler yer almaktadır: ☀ geçmişle yüzleşmek önemlidir. Hiçbir millet geçmişteki muhteşem başarılara ve aynı zamanda utanılacak olaylara açık bir gözle bakmadan kendini ve dünyadaki yerini tam olarak anlayamaz. Biz, ABDde, kendi tarihimizde bu tür bir adaletsizliğin yapılmış olduğunu kabul etmekteyiz: Japon kökenli Amerikalıların enterne edilmesi büyük bir adaletsizlikti ve böyle bir adaletsizlik bir daha tekrarlanmayacaktır.

1998 yılının Ocak ayında Beyaz Sarayda düzenlenen bir törende Başkan Bill Clinton Fred Korematsuyu Başkanlık Özgürlük madalyası ile taltif etmiştir.

Mayıs 2012 tarihinde ise Başkan Barack Obama, kısa bir süre önce vefat eden, Gordon Hirabayashiye aynı madalyayı tevdi etmiştir.

Sonuç

Savaş zamanında Amerikan yargısı, ABD hükümetinin ülkenin anayasasına ters düşen uygulamaları konusunda müsamahakâr davranmıştır. Hirabayashi ve Korematsu Davaları gibi örneklerden görüleceği üzere, ülke güvenliği söz konusu olduğunda yasalar buna uygun olarak yoruma tabi tutulabilmektedir.

Inter Arma Enim Silent Leges (Savaş zamanında yasalar susar). Bu ifadeyi verdiği bir konferansta Yüksek Yargıç Scalia kullanmıştır. Scalia, bunun yanlış olduğunu bildiğini, fakat tekerrür etmesi halinde şaşırmayacağını, bunun bir açıklaması da olmadığını, savaş zamanının gerçeği olduğunu dile getirmiştir.

Yazar hakkında :

Atıfta bulunmak için: ZEYTİNOĞLU, Ömer. 2026. "İKİNCİ DÜNYA SAVAŞI SIRASINDA ABD'DE YAŞAYAN JAPON ASILLILARIN ENTERNE EDİLMESİ - 11.06.2014." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Blog No.2014 / 17. Haziran 11. Erişim Kasım 08, 2026. https://www.avimbulten.org/Blog/IKINCI-DUNYA-SAVASI-SIRASINDA-ABD-DE-YASAYAN-JAPON-ASILLILARIN-ENTERNE-EDILMESI

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır